SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1408

av Johanna Haraldsson (S)

Barnomsorg på obekväm arbetstid

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att se över skollagen i syfte att stärka tillgången till barnomsorg på kvällar, nätter och helger och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att se över finansieringen i syfte att skapa långsiktigt hållbara förutsättningar för barnomsorg på obekväm arbetstid och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En väl utbyggd och gemensamt finansierad barnomsorg har varit avgörande för kvinnors möjlighet att arbeta och försörja sig. Den har stärkt jämställdheten och gjort det möjligt för fler att förena arbete och familjeliv. Men barnomsorgen behöver fungera även för dem som arbetar på andra tider än dagtid på vardagar.

Inom vården, omsorgen, industrin, handeln och transportsektorn arbetar många på kvällar, nätter och helger. Deras arbete behövs för att samhället ska fungera. Ändå kan det vara svårt att få barnomsorg under de tider då arbetet ska utföras. Det drabbar särskilt föräldrar i arbetaryrken, där möjligheten att själv styra över arbetstiden ofta är liten

Enligt skollagen ska kommunerna sträva efter att erbjuda omsorg under den tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds, i den omfattning som behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete och familjens situation i övrigt. Det innebär däremot ingen

individuell rätt till omsorg på dessa tider. Tillgången till barnomsorg blir därmed beroende av vilken kommun familjen bor i. För den som inte får barnomsorg kan följderna bli stora. Föräldrar kan behöva tacka nej till ett arbete, gå ner i arbetstid eller lämna sin anställning. Särskilt utsatta är ensamstående föräldrar som saknar någon att dela omsorgsansvaret med. Brist på barnomsorg kan på så sätt bli ett hinder för att försörja sig själv och sina barn. Det kan också försvåra för arbetsgivare att rekrytera den personal som behövs.

Kommuner kan i dag söka statsbidrag för barnomsorg på kvällar, nätter och helger. Utjämningskommittén konstaterade dock i sitt betänkande SOU 2024:50 att bidraget har marginell betydelse och inte står i proportion till kostnaderna för verksamheten. För att fler kommuner ska kunna erbjuda barnomsorg på obekväm arbetstid behövs långsiktigt hållbara ekonomiska förutsättningar.

Skollagen bör ses över i syfte att stärka tillgången till barnomsorg på obekväm arbetstid och skapa mer likvärdiga villkor i hela landet. Samtidigt bör finansieringen ses över så att kommunerna får förutsättningar att möta behoven och erbjuda en trygg omsorg av god kvalitet. Var man bor ska inte avgöra möjligheten att förena föräldraskap med arbete och egen försörjning.

Johanna Haraldsson (S)